

Вр. № 215/04.12.1992 г.

Конес. 9. М. 30/92г.

9011 - г. н. А. Аралов
Наср. - 8. К. 92 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

от група народни представители
въз основа на чл. 150, ал. 1, предложение I от
Конституцията

ОТНОСНО: Задължително тълкуване на текстове от Конституцията
на основание чл. 149, ал. 1, предложение I от
Конституцията.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

След подаване оставката на кабинета на г-н Филип Димитров се откри процедура по съставяне на ново правителство. Възникнаха редица въпроси, чието решаване е свързано с тълкуване на отделни конституционни текстове. Част от тези въпроси искаме да поставим на вашето внимание, като съгласно чл. 149, ал. 1, предложение I, искаме да направите задължително тълкуване на посочените конституционни текстове.

I. По съставяне на ново правителство

Съгласно разпоредбата на чл. 99, ал. 1 от Конституцията съставянето на нов кабинет се възлага от президента на кандидат за министър-председател, посочен от най-голямата по численост парламентарна група. Ако кандидатът не бъде избран, се предлага нов кандидат от втората по численост парламентарна група. При неуспешно приключване и на неговия мандат, съгласно чл. 99, ал. 3 от Конституцията, се предвижда възможност президентът да възложи на "някоя следваща парламентарна група да посочи кандидат за министър-председател".

Въпроси:

1. При повече от една парламентарна група по ал.3 преценката на президента ограничена ли е от числеността на тези групи?

2. Ако правителството, избрано при хипотезата на чл.99, ал.1 или 2, след кратко съществуване подаде оставка, следващият кандидат министър-председател ще бъде посочен от парламентарната група по чл.99, ал.1 или от тази по ал.2, или съответно 3 от Конституцията.

3. При избиране на министър-председателя от Народното събрание, но не избиране на предложеното от него правителство, дава ли се възможност той да предложи нов състав или структура на Министерския съвет, или се счита, че представеният мандат е приключил неуспешно и се възлага съставянето на правителството на кандидат, посочен от следващата парламентарна група?

4. В кои случаи се счита, съгласно чл.99, ал.4 от Конституцията, че "мандатът е приключил успешно"? Задължен ли е кандидат министър-председателят да предложи и на кого (на Народното събрание или на президента) структура и състав на Министерския съвет? Може ли впоследствие преди гласуване от Народното събрание да се правят промени в него?

II. За правомощията и срока на служебното правителство

Съгласно чл.99, ал.5 от Конституцията президентът назначава служебно правителство, разпуска Народното събрание и насрочва нови избори в срока по чл.64, ал.3 от Конституцията, т.е. до два месеца от прекратяване пълномощията на предишното Народно събрание.

Въпроси:

1. Кога се прекратяват пълномощията на разпуснатото от президента Народно събрание - с разпускането му или с избора на новото Народно събрание?

- 3 -

Ако изходим от смисъла на Конституцията, правомощията на Народното събрание следва да се прекратяват с избиране на ново Народно събрание. Дотогава би следвало разпуснатото вече Народно събрание да продължи да бъде постоянно действащ законодателен орган и орган на парламентарен контрол по смисъла на чл.74 от Конституцията. В периода до новите избори то не заседава. Съгласно чл.1, ал.1 от Конституцията България е република с парламентарно управление. Ако се приеме, че пълномощията на Народното събрание се прекратяват с неговото разпускане, то от това следва, че във времето по чл.64, ал.3, т.е. два месеца, и времето до свикване на новоизбраното Народно събрание, т.е. до един месец, или общо три месеца една република с парламентарно управление няма парламент.

2. Служебното правителство има ли всички пълномощия по глава V от Конституцията? Безспорно е, че служебното правителство по своя характер е президентско правителство. В парламентарната република каква е възможността за контрол над дейността му от Народното събрание в този срок от три месеца? Как може да се упражни парламентарният контрол в периода, когато парламентът не заседава?

3. Президентът има ли право след съставяне на служебно правителство да прави промени в неговия състав и структура или да препрати пълномощията му и да назначи друго служебно правителство.

4. "Избирането на нов Министерски съвет" по чл.111, ал.3 от Конституцията равнопоставено ли е на "назначава служебно правителство" по чл.99, ал.5 от Конституцията.

III. За статута на Народното събрание

Съгласно чл.99, ал.5 от Конституцията президентът разпуска Народното събрание и насрочва нови избори. Разпуснатото Народно

Въпроси:

1. Налице ли е възможност до избора на ново Народно събрание разпуснатото от президента Народно събрание да бъде свикано на заседание, съгласно разпоредбата на чл.78 от Конституцията?

2. По какъв ред народните представители ще имат възможност за осъществяване контрол над дейността на министрите и правото на питане?

3. Какъв е статутът на народния представител в периода от разпускането на Народното събрание до избиране на ново? Продължава ли да бъде народен представител и какви са правата и задълженията му?

- За този период прилага ли се разпоредбата на чл.67, ал.1 и чл.71 от Конституцията?

- Може ли да се подаде оставка по смисъла на чл.72, ал.1, т.1 от Конституцията? В този случай ще има ли заместване на подал оставка народен представител със следващия по листата при хипотезата на т.4?

- Народният представител продължава ли да се ползва с имунитет? Може ли да се иска снемане на депутатски имунитет съгласно чл.70 от Конституцията?

- Ако се приеме, че Народното събрание след своето разпускане е прекратило пълномощията си, то логично е председателят на Народното събрание също да е с прекратени пълномощия. Тогава кой би дал разрешение за снемане на депутатски имунитет?

- След разпускане на Народното събрание, прилага ли се забрана на чл.68, ал.1 от Конституцията?

- В същия период могат ли да работят парламентарните комисии?

- В случай, че на чл.84, точки 9, 10 и 11, и чл.85 от Конституцията, при които има право да се произнесе само Народното събрание, следва да се изчака свикване на новото Народно събрание или може да бъде свикано разпуснатото. Разпоредбата на чл.100, ал.5 от Конституцията следва ли да се прилага и когато Народното събрание е разпуснато от президента?

- 1) Григорий Школатерский.
- 2) Стасико Кешев
- 3) Александр Ривель
- 4) Чернышевский Кривош
- 5) Коса Андреев
- 6) Сайава Марта
- 7) Кочевник Минин
- 8) Иван Борисов
- 9) Титор Балажанов
- 10) Сидор Урашов
- 11) Дмитрий Димитров
- 12) Елизавета Момова
- 13) Анастасия Мухоморова
- 14) Александра Трайкова
- 15) Дора Костакевич
- 16) Никола Койчев
- 17) Димитров Велев
- 18) Елена Св. Павлова
- 19) Борис Костанов Ивев
- 20) Елена Иванова
- 21) Васил Димитров Кенев
- 22) Златанова Анастасия Десев
- 23) Дарина Свещева Иванова
- 24) Тина Борисова Урашова
- 25) Савва Ивановова
- 26) Елена Стефанова
- 27) Елена Иванова
- 28) Методи Борисов
- 29) Анастасия Величкова
- 30) Ана Георгиева Миченкова

31. Георги Николов -
32. Бонзо Др. Раисов -
33. Елена И. Зруев -
34. Донка С. Донкова -
35. Венко В. Башичев
36. Мели Тенов
37. Софие В. Софиев -
38. Стефан Ли. Социев -
39. Коста В. Карацев -
40. Краешир Ангелев Трешев -
41. Георги III. Борнани
42. Георги Влашкински
43. Любомир Назев -
44. Николов Др. Др. В
45. Мариша Христова -
46. Гюмяна Курчева
47. Ангел Димов -
48. Димитр Георги
49. Овлад Бонков
50. Георги Талев
51. Елена Анастиева -